

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – PROSINEC 2014

1. 12. ve 21.00 SEČ
15. 12. ve 20.00 SEČ
30. 12. v 19.00 SEČ

PLANETY

Merkur – nepozorovatelný
Venuše – večer nízko nad jihozápadem
Mars – večer nízko nad jihozápadem
Jupiter – pozorovatelný většinu noci kromě večera
Saturn – ráno nízko nad jihovýchodem
Uran – pozorovatelný v první polovině noci
Neptun – na večerní obloze

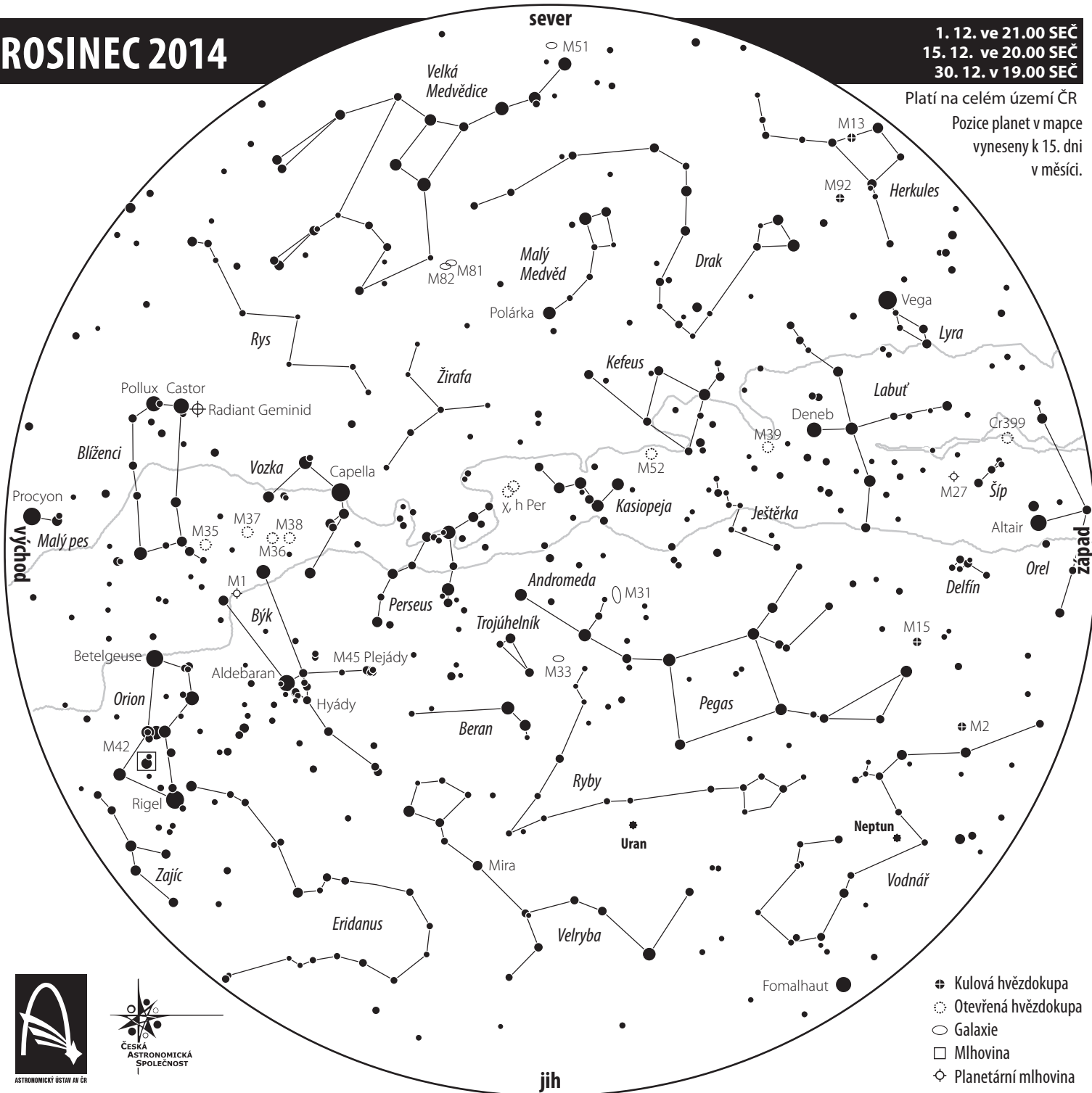
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Měsíc v těsné konjunkci s Uranem ($0,6^\circ$)
3. Asteroid Thalia (23) v opozici se Sluncem ($9,2^m$)
6. Měsíc v úplňku (12.26 UT)
8. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
9. Zákryt hvězdy λ Gem ($3,6^m$) Měsícem
12. Měsíc nedaleko Jupiteru
12. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 581 km)
14. Maximum meteorického roje Geminid (12 UT), roj produkuje jasné, středně rychlé meteory, frekvence přes 80 meteorů za hodinu
14. Měsíc v poslední čtvrti (12.53 UT)
17. Měsíc nedaleko hvězdy Spica
17. Venuše u kulové hvězdokupy M22 ($0,2^\circ$)
20. Konjunkce Venuše a Pluta ($3,2^\circ$)
21. Zimní slunovrat (23.03 UT)
22. Měsíc v novu (01.35 UT)
23. Tenký srpek Měsíce nedaleko Venuše na večerní obloze
24. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 364 797 km)
25. Srpek Měsíce nedaleko Marsu na večerní obloze
28. Měsíc v první čtvrti (18.32 UT)
30. Asteroid Hygiea (10) v opozici se Sluncem (10^m)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

Platí na celém území ČR
Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ NÁMĚTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – PROSINEC 2014

Planety

V prosinci 2014 spatříme na večerní obloze nad jihozápadem Venuši jako jasnou večernici a stále ještě Mars. K teleskopickému pozorování se však nehodí ani jedna z obou planet. Venuše nevykazuje téměř žádnou fázi a uvidíme ji pouze jako malý kotouček o úhlovém průměru kolem 10". Mars je ještě menší, má úhlový průměr pouze 5". Na večerní obloze můžeme najít ještě Neptun ve Vodnáři a Uran v Rybách – ten je na venkovské obloze vidět i bez dalekohledu. Optimální pozorovací podmínky má Jupiter, na kotouči o úhlovém průměru kolem 40" rozeznáme již malým dalekohledem řadu podrobností. Časy přechodů Velké rudé skvrny a úkazů jupiterových měsíců najdete na webu (např. pravidelná rubrika Vesmírný týden na www.astro.cz). Omlouváme, že tento měsíc nepřinášíme diagram k identifikaci Galileiovských měsíců, ale upřednostňujeme vyhledávací mapku jasně komety. Na raní obloze se nám nabízí ještě Saturn, ale období jeho ideální viditelnosti bude až na jaře příštího roku.

Geminidy

Každoroční meteorický roj Geminidy má letos předpovězené maximum kolem poledne 14. prosince. Podmínky k jeho pozorování jsou letos celkem dobré, Měsíc je právě v poslední čtvrti. K pozorování je nejlepší místo mimo město, kde výhled na oblohu nezakrývají okolní budovy či stromy a velmi důležité je vhodné oblečení a vybavení (karimatka nebo lehátko, kvalitní spacák, péřová bunda, vyhřívané boty atd.).

Vánoční kometa

Kometa C/2014 Q2 (Lovejoy) objevená 17. 8. 2014 prochází přísluním až v lednu 2015, kdy by měla dosáhnout jasů kolem 5–6^m (a být tedy viditelná pouhým okem). Nedočkaví lovci komet se jí mohou pokusit pozorovat již kolem Vánoc, kdy se vynoří z jižní oblohy a Měsíc bude kolem novoluní. Bude se pohybovat nízko nad obzorem v souhvězdí Holubice a Zajíce. Kulminuje před půlnocí. Na připojené vyhledávací mapce jsou vyneseny pozice komety od 20. 12. po jednom dni vždy v 00 SEČ. Hezký námět na fotografii i pozorování je určitě její průlet kolem kulové hvězdokupy M 79 dne 29. 12., kdy se společně vejdou do zorného pole triedru.

